

virket ind paa vore Forhold. — Der var et lille Punkt, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein Ledreborg) omtalte, og som havde hans Misgunst, hvad jeg maa tilstaa undrede mig noget. Det var nemlig den Forholdsregel, Ministeriet foreslaar, at Theatrets Gjæld til Sorø Akademi skal betales; det mente han vor Noget, man aldeles ikke kunde gaa ind paa. Jeg vil sige, at, efter at man har begaaet den i mine Dine store Feil, at vige bort fra den helbige Ordning ikke at indblande Rigsdagen i Theatrets Details, saaledes som nu slet er, forekommer det mig utroligt, at man vil kunne forsvare at opretholde dette Skuffesystem, at have staaende en Gjældspost som hvilende paa Theatret, der jo nu i saa Henseende slet ikke er Andet end Statskassen. Jeg mener, at enten maa vi vende tilbage til den gamle Tilstand eller ogsaa opgive den naragtige Stilling, vi ere i, naar vi fastholde Theatrets Gjæld til Sorø Akademi; en af Delene maa gjøres. Jeg for mit Vedkommende ønsker, at man maa vende tilbage til det Gamle; men vil man ikke det, siger jeg: lad saa denne Million og tre-fire Hundrede Tusinde Kroner vende tilbage til Sorø Akademi. Det vil da ogsaa være et Bidrag til at komme ud af Terminsforlegenhederne; thi med en saadan Sum kan der jo ydes mange Laan. Det undrede mig altsaa lidt, at det ærede Medlem havde en saa bestemt Formening om, at det maatte der ikke gjøres Noget ved; jeg derimod mener, at det netop var helbigt, om det kunde ske, og det især under de nuværende, for Prioritetstagerne saa vanskelige Forhold. Naar jeg nævner Prioritetstagerne, er det, fordi jeg betragter dem som de vigtigste Arbeidsgivere i Landet. Det er derfor, at jeg netop fremhæver Prioritetstagerne, altsaa Gienomsættelserne, og at Staten burde komme dem til Hjælp, for saa vidt den kunde gjøre det uden Dpoffrelser. Det vilde jo for Resten være ubilligt, dersom man vilde sige, at der i vor Statsstyrelse ikke gjøres Noget for den menige Mand og for de mest Fortrykte i Landet. Der er jo tværtimod gjort Betydeligt i denne Retning, og iaar er der jo gjort et nyt Skridt i Overensstemmelse med de Ønsker, som fremkom fra Rigsdagens Side i forrige Samling. Jeg sigter herved til den Løstelse, som det vil være for mange Familier, der have saadanne ulykkelige Sindssyge eller Viduer at sørge for, at Staten nu vil gjøre en Begyndelse til at tage sig af disse, hvilket jeg finder er Noget, som kan blive til Løstelse for mange haardt stillede Familier. Jeg maa tilstaa, at jeg kun tog Ordet nu, fordi det forekom mig, at det

vilde være urigtigt, om en Finantslovs Behandling skulde gaa saa let igennem Thinget, da det dog er en betydeligt Sag, at der her i Thinget er høist forskjellige Meninger baade om Finantslovsforslaget i og for sig og tillige om, med hvilken Tillid man tør betro den nuværende Regjering de Midler, der derigennem anvendes. Jeg skal især vigtigt gjøre opmærksom paa i Fortsættelse af den Tankegang, som jeg her har udvirket, at en af de Ting, som ogsaa kan gjøres i dette Lands velforstaaede Interesse og til Løstelse for den store Masse af Befolkningen, er at faae et noget rimligere Forhold tilveiebragt imellem vore Udgifter til Forsvarsvæsenet og Landets Indtægter. Naar man af 46 Mill. Kroner anvender 18 Mill. og et Par Hundrede Tusinde Kroner til Forsvarsvæsenet i det Hele, saa forekommer dette mig at være aldeles urimeligt for et Land, som dog maa kunne sige sig selv, at det ikke ved sine Kraftanstrengelser i den Henseende er i Stand til at hævde sin Selvstændighed. Det forekommer mig, at her er et af de Punkter, hvor der kan gjøres Noget, for at der kan blive en bedre økonomisk Tilstand i Landet. For at faae det Tal frem, som jeg nævnte, har jeg opsummeret alle de Poster, som findes paa Finantslovsforslaget vedrørende Forsvarsvæsenet. Disse udgjorde 19,250,944 Kr., men derfra har jeg draget det, som man egentlig ikke kan sige henhører til Forsvarsvæsenet, skjøndt det ligger under Forsvarsministerierne, nemlig Op- og Nedbringingsvæsenet, Navigationsvæsenet, Løbsvæsenet, Vagervæsenet, Fyrsvæsenet, Christiansø som Nødhavn, Søfortakivet og meteorologisk Institut. Beløbet herfor er anført med 1,123,600 Kr., men 18 Mill. Kr. ligesom udgivne blot til Forsvarsvæsenet forekommer mig ogsaa at være for meget, navnlig under vore Forhold, hvor man, dersom der ikke kommer en bedre økonomisk Tilstand i Landet, kan befrygte, at den store Masse af mindre Besiddere, som jo have været dette Lands Hovedstøtte, kunde blive sættede og maaske for en Del blive nedtrykte saaledes, at der ikke mere i dem vil findes saa godt et Grundlag for vort Folks Selvstændighed. Det ærede Medlem for Sorø Amts første Valgkreds nævnte ogsaa Stempelraderne, og han sagde, at det var ret betegnende med Hensyn til vore Tilstande, at jo mere disse gik i Veiret, jo galere saae det ud i Landet, og det kan jo ikke negtes, at en meget stor Del af denne Forhøielse fremkommer ved den Masse af Fallitboer og de mangfoldige vanskelige Transaktioner, der maa gjøres, for at Folk kunne undgaa Fallit. Det forekommer mig, at